

BIN 3076 Utvikling for økt konkurransekraft

Studium

Kursansvarlig

Espen Skaldehaug

Institutt

Institutt for regnskap - revisjon og foretaksøkonomi

Semester

Se studieplan for aktuelt studium

Studiepoeng

30

Undervisningsspråk

Norsk

Innledning

Dette programmet er et lederutviklingsprogram som fokuserer på det å forbedre konkurranseevnen i en verdikjedebedrift. Det skal gi deltakerne vitenskapelig basert faglig innsikt og ferdigheter innenfor fagområdene; ledelse av forsyningskjeder og industribedrifter, bedriftsøkonomi/ økonomistyring, prosjektutvikling og -ledelse. Det skal tilegne deltakerne god faglig og praktisk forståelse av arbeid med kontinuerlig forbedring, "lean" organisering og arbeidsmetode, og i verdiskaping gjennom utvikling og omstilling. Deltakerne skal igjennom forløpet arbeide med konkrete utviklings- og/eller forbedringsprosjekter i bedriften som skal gi vesentlige bidrag til forbedring av bedriftens konkurransekraft. Prosjektene skal utvikles fram til et nivå der de kan presenteres og dokumenteres for bedriftens ledelse for beslutning om videreføring og eventuelt gjennomføring.

Læringsmål

Kunnskapsmål:

Etter gjennomføring av programmet skal deltakerne ha tilegnet seg faglig relevant kunnskap med relevans for arbeid med kontinuerlig forbedring av virksomhetens konkurransekraft, herunder kunnskap om bedriftsøkonomi, teori, metoder og styringsverktøy. De skal også ha tilegnet seg en god, helhetlig forståelse av virksomhetenes organisering og deltakelse i helhetlige forsyningskjeder samt ha tilegnet seg en god forståelse av virksomhetens rammebetingelser, markedsmessige og produktivitetsmessige forhold. Endelig skal deltakerne også ha tilegnet seg kunnskap om metoder for god prosjektledelse og prosjektorganisering.

Ferdighetsmål:

Deltakerne skal gjennom praktisk prosjektutviklingsarbeid utvikle ferdigheter innenfor prosjektutvikling, bedriftsøkonomi og forankringsarbeid, samt innenfor praktisk ledelsesarbeid. De skal også ha tilegnet seg evne til å søke og finne relevant, nyttig og anvendelig litteratur, modeller og analyser og å kunne anvende disse for å utvikle mer systematiske, slagkraftige og målrettede verdiskapingsprosjekter. Videre skal de ha oppøvet sine evner til å mobilisere ressurser, deltakere og aktiviteter i slike prosjekter på en effektiv og hensiktsmessig måte. Endelig skal deltakerne gjennom eget analysearbeid trene opp sine ferdigheter i det å analysere konkrete og komplekse problemstillinger, avklare problemforståelsen med andre involverte parter og skape organisatoriske og ledelsesmessige forutsetninger for å lykkes med gjennomføring av krevende prosjekter.

Holdningsmål:

Etter endt program skal deltakerne ha oppøvet sine evner til å stille kritiske spørsmål til og reflektere over virksomhetens utfordringer, utviklingsmuligheter og deltakernes egen rolle i det å ta ansvar for krevende lederoppgaver, verdiskapende utviklingsprosjekter og økonomiske forbedringsprosjekter som krever mye av både ledere og andre involverte

Forkunnskaper

Ingen

Obligatorisk litteratur

Bøker:

Andersen, Erling S., Kristoffer V. Grude & Tor Haug. 2009. Målrettet prosjektstyring. 6. utg. NKI-forlaget
Bøhren, Øyvind og Per Ivar Gjærum. 2009. Prosjektanalyse : investering og finansiering. Rev. utg. Fagbokforlaget
Bø, Eirill, Geir Gripsrud og Arne Nygaard. 2013. Ledelse av forsyningskjeder : et logistikk- og markedsføringsperspektiv. Fagbokforlaget

Modig, Niklas & Pär Åhlström. 2012. Dette er Lean : løsningen på effektivitetsparadokset. Rheologica publishing

Annet:

Lereim, Jon. Foreleserkompendium. Samling av utvalgte artikler med forskjellige forfattere

Olsen, Per Ingvær. Kompendium. Samling av artikler og bokkapitler av diverse forfattere

Skaldehaug, Espen. Kompendium. Samling av artikler av diverse forfattere.

Anbefalt litteratur

Bøker:

Bicheno, John. 2007. Verktøy for Lean Produksjon : the Lean toolbox. 5th ed. Quest Worldwide Consulting Ltd

Boquist, John A., Todd Milbourn, Anjan Thakor. 2010. The value sphere : the corporate executives' handbook for creating and retaining shareholder wealth. 4th ed. World Scientific Publishing

Lereim, Jon. 2013. Kvalitetsledelse i prosjekter : en erfaringsbasert tilnærming. Akademika

Owens, Trevor, Obie Fernandez. 2014. The lean enterprise : how corporations can innovate like startups. Wiley-Blackwell

Emneoversikt

Modul 1 – Formål – utfordringer, strategier og verdier

Bedriftens utfordringer, strategier og verdier

Verdisfæren

Ledelse for økt konkurransekraft; kontinuerlig forbedring (lean) og prosjektledelse.

Markedsanalyse og markedsdynamikk.

Integrasjon i verdikjeden og ledelse av forsyningskjeder

Informasjon om prosjektutvikling /prosjektarbeid (Business Cases)

Prosjektarbeidets plass i organisasjonen

Mellom samlingene:

Prosjektarbeid: Utarbeidelse av en skisse med beskrivelse av ulike utfordringer som kan være aktuelle for prosjektoppgavearbeidet.

Modul 2 – Verdikjedeforståelse, kost-nytte-analyse, leanbedriften

Utfordringer for bedriften; mellom salg og råvareforsyninger.

Utfordringer for bedriften; vareflyt/logistikk/ verdikjedeoptymering.

Introduksjon til flerperiodisk analyse

Lean virksomheten

Utvikling/forbedring i interaksjon med andre

Gruppearbeid: Presentasjon av og diskusjon om resultater fra fase 1 av prosjektarbeidet og oppgradering av prosjektplan.

Prosjektanalyse; datafangst og analysemodeller.

Bedriftsbesøk. Presentasjon av virksomheten. Bedriftens utfordringer i lys av lignende virksomhet i andre land. Diskusjon

Mellom samlingene:

Prosjektarbeid: Konkretisering av prosjektoppgavens problemstilling samt organisatorisk plassering av prosjektet.

Modul 3 – Den totale markedsforståelse (modulen er tenkt lagt til konkurrerende virksomhet i utlandet).

Markedsutfordringer, ny teknologi og ny industriell organisering.

Verdikjedeintegrasjon og -optimering.

Markedsregulering, salg og verdikjede koordinering.

Forbedringsarbeid i relasjon til og i interaksjon med andre aktører.

Innovasjon, lean start up og forretningsutvikling.

Mer om lean

Gruppearbeid: Rapportering fra og diskusjon av fase 2 av prosjektarbeidet.

Forarbeid til økonomisk analyse av eget prosjekt.

Data verktøy og et første utkast til analyse.

Mellom samlingene:

Veien videre med prosjektoppgaven

Modul 4 - Bedriftsøkonomi og prosjektanalyse

Økonomisk begrepsapparat

Kostnadsstyring

Arbeidskapitalstyring

Investeringer og risiko

Rapportering

Prosjektøkonomisk analyse (Netto nåverdimetoden, livssyklus-kostnader m.m.)

Mer om lean

Mellom samlingene:

Videre arbeid med prosjektoppgaven

Modul 5 – Prosjektledelse

Mulighetsbeskrivelse (Business case)

Målformulering, effektmål og leveranse mål

Prosjektplanlegging
Prosjektstyring og oppfølging av fremdrift
Styring og endringer av avvik
Risiko- og kvalitetsstyring i prosjekter
Prosjektorganisering og roller
Prosjektorganisering i linjeorganisasjoner
Fra utviklingsprosjekt til integrert praksis. Utviklings- og omstillingsprosesser.

Mellom samlingene:

Utvikling av prosjektoppgavepresentasjon i PowerPoint

Modul 6 – Ledelse for økt konkurransekraft

Kommunikasjon av økonomisk informasjon
Interessentanalyse
Bruk av kritiske prestasjonsindikatorer i virksomhetsstyringen
Lean virksomheten og bruk av data
Budsjettering eller ikke?
CSR

Presentasjon av prosjektoppgavene i PPT format (15 minutter per prosjekt). Feedback og diskusjon.
Forberedelser til hjemmeeksamen

Mellom samlingene:

Gjøre ferdig PPT presentasjon for avsluttende presentasjon i samling 7
Individuell hjemme eksamen
Innlevering av prosjektoppgaven for evaluering (eksamen)

Modul 7 – Prosjekt presentasjoner

Prosjektpresentasjoner for bedriftens ledelse - i plenum. Evaluering og feedback til deltakerne.

Dataverktøy

Itslearning. Det er også bruk av dataverktøy for økonomisk analyse samt ordinær programdatavare så som Windows Office

Læreprosess og tidsbruk

Programmet gjennomføres gjennom syv moduler med i alt 150 undervisningstimer over to semestre. Det har et prosessforløp der deltakerne skal arbeide med et konkret utviklingsprosjekt i bedriften igjennom hele forløpet, og der det på hver samling vil bli brukt noe tid til at deltakerne presenterer sine arbeider og får feedback. Forelesningene er basert på pensum, og vil gi faglig input også til arbeidet med prosjektene. Det forventes at deltakerne mellom hver samling bruker tid på både å forberede seg til forelesningene ved å lese de relevante delene av pensum til hver samling, og at de bruker tid mellom samlingene til prosjektarbeidet. Deltakerne blir påmeldt til undervisning i hvert semester, forelesningskurset i 1. semester hete BIN 3077 og i 2. semester BIN 3078.

Eksamen

Programmet avsluttes med innlevering av en prosjektoppgave (inntil 20sider) som teller 60% av total karakteren, samt en 48 timers individuell hjemmeeksamen (inntil 10 sider) som teller 40 % av total karakteren i kurset. Prosjektoppgaven kan skrives individuelt eller i gruppe på inntil tre deltakere.

Eksamenskode(r)

BIN 30761 - prosjektoppgave som teller 60% for å oppnå godkjent karakter i BIN 3076, 30 studiepoeng.
BIN 30762 - 48 timers individuell hjemmeeksamen som teller 40% for å oppnå godkjent karakter i BIN 3076, 30 studiepoeng.

Begge eksamener må være fullført og bestått for å få godkjent kurset.

Hjelpemidler til eksamen

Kontinuasjon

Ved neste ordinære eksamen.

Tilleggsinformasjon